Gemeente Soest

RUIMTELIJK AFWEGINGSKADER

VAN OMGEVINGSVISIE NAAR OMGEVINGSPROGRAMMA'S

20 MAART 2024

Van Omgevingsvisie naar Omgevingsprogramma's

Het voorliggende ruimtelijk afwegingskader slaat een brug tussen de Omgevingsvisie en de Omgevingsprogramma's. Het is een hulpmiddel om de doelen uit de Omgevingsvisie te operationaliseren om zo op een transparante en herleidbare wijze een integrale afweging te maken tussen beleidsvraagstukken waar een ruimteclaim aanzit. Het ruimtelijk afwegingskader bestaat uit een aantal onderdelen: een **waardenkader** (I) waarin doelen en indicatoren zijn geformuleerd, drie **waardenkaarten** (II) en een **leidraad** (III) om het ruimtelijk afwegingskader te gebruiken.

VERTREKPUNT

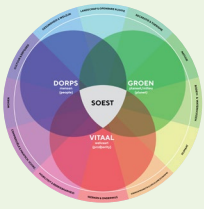

Omgevingsvisie
Vastgesteld 21 december 2021

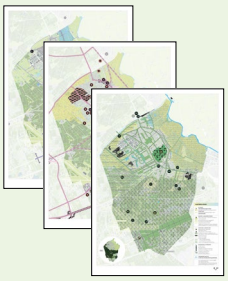

Actueel beleid en onderzoek
+ participatie

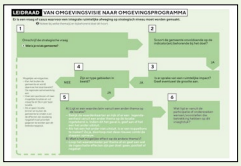
AFWEGINGSKADER – DIT DOCUMENT

+

+

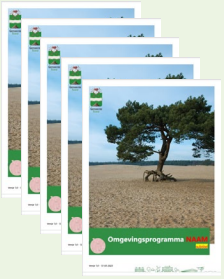

(I) Waardenkader met doelen en indicatoren

(II) Waardenkaarten

(III) Leidraad

OMGEVINGSPROGRAMMA'S

Veranderend DNA van gemeente Soest

Het huidige grondgebruik van Soest is weer te geven als een gekleurde balk. Ieder kleurtje is een type gebruik. Dit is het kwantitatieve DNA van Soest. Denk aan wonen, werken, landbouw, natuur en water. De opgaven waar Soest voor staat, zoals genoemd in de Omgevingsvisie, kennen allemaal een ruimtevraag. Als we deze optellen, hebben we meer balkjes nodig. De zoektocht naar multifunctioneel ruimtegebruik is noodzakelijk. En eigenlijk wordt een groot deel van de ruimte in Soest zo al gebruikt en beleefd. Denk bijvoorbeeld aan het dorpslint. Op de kaart is het woongebied, maar door de vele winkels en bedrijven heeft het ook een werkfunctie. Of denk aan het buitengebied. Een natuurgebied kent vaak ook een recreatieve functie. Het ruimtelijk afwegingskader is zo opgesteld dat multifunctioneel ruimtegebruik (of het zoeken naar mogelijke combinaties) wordt gestimuleerd. Dit om te zorgen dat de opgaven een passende plek kunnen vinden met respect voor de waarden van Soest; het kwalitatieve DNA van de gemeente (zie figuur 2).

Opbouw ruimtelijk afwegingskader

Het **afwegingskader** is opgebouwd uit:

I een **waardenkader** waarin doelen en indicatoren zijn geformuleerd

II drie **waardenkaarten**

III een **leidraad** om het ruimtelijk afwegingskader te gebruiken.

I Waardenkader

Hart van het afwegingskader zijn de Soester kernwaarden '**Dorps**', '**Groen**' en '**Vitaal**' (zie figuur 2). Inhoudelijke basis van het afwegingskader is de vastgestelde gemeentelijke Omgevingsvisie waar de kernwaarden 'Dorps' en 'Groen' onderdeel van uit maken. Sinds december 2021 heeft de wereld niet stilgestaan en zijn er in regionaal verband ambities en doelen vastgesteld[1]. 'Vitaal' is als kernwaarde toegevoegd vanuit het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort en het Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort waar de kernen Soest en Soesterberg gepositioneerd zijn als 'vitale kernen'.

Kwantitatief DNA met monofunctioneel ruimtegebruik (illustratief)

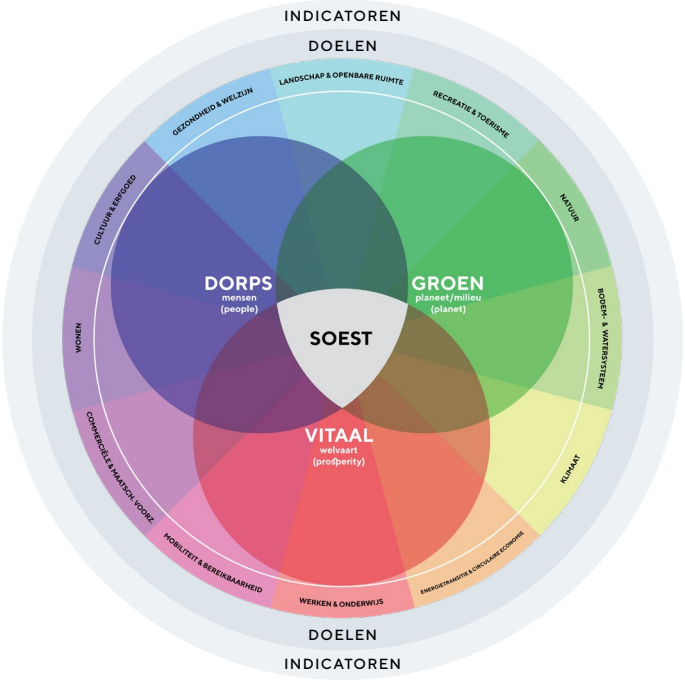

Kwantitatief DNA met multifunctioneel ruimtegebruik (illustratief)

Figuur 1: Veranderend DNA (Bron tekening: RSU)

[1] *Denk hierbij aan het Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort, U Ned Mobiliteitsstrategie, het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de provinciale uitwerking daarvan (UPLG).*

Figuur 2: opzet waardenkader Soest

De **drie kernwaarden** 'Dorps', 'Groen' en 'Vitaal' tesamen geven conceptueel en kwalitatief richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van gemeente Soest. Ze verankeren de identiteit van de gemeente. En daarmee geven ze richting aan de positionering van de gemeente midden in de meest concurrerende regio van de EU, de regio Utrecht-Amersfoort. De kernwaarden zijn zo eigen aan Soest dat ze een constante zijn nu en door de jaren heen. Deze kernwaarden zijn geladen vanuit de Omgevingsvisie, participatie en andere vastgestelde strategische kaders.

— *Soest is dorps. We omarmen ons kleinschalige en rustige karakter. We zijn een veerkrachtige gemeente met veel saamhorigheid waar we voor elkaar zorgen.*
— *Soest is groen. We zijn een gezonde gemeente te midden van verschillende robuuste en open landschappen die goed met elkaar verbonden zijn.*
— *Soest is vitaal. We zijn een ondernemende, toekomstgerichte gemeente met volop levendige ontmoetingsplekken.*

De verbinding tussen de kernwaarden van Soest en de tastbare wereld om ons heen (de fysieke leefomgeving) wordt gelegd door twaalf **ruimtelijke aspecten**. Deze twaalf ruimtelijke aspecten zijn geïnspireerd op de aspecten die genoemd zijn in het 'Rad van de Leefomgeving' en de 'Brede Welvaartsmonitor'. Deze aspecten zijn in principe tijdloos en dekken de volle breedte van wat we tegen komen in de fysieke leefomgeving. De twaalf aspecten zijn:

— landschap & openbare ruimte
— recreatie & toerisme
— natuur
— bodem- & watersysteem
— klimaat
— energietransitie & circulaire economie
— werken & onderwijs
— mobiliteit & bereikbaarheid
— commerciële & maatschappelijke voorzieningen
— wonen
— cultuur & erfgoed
— gezondheid & welzijn.

De thematische omgevingsprogramma's gaan over meer van deze ruimtelijke aspecten en kennen soms ook overlap. De **doelen** uit de omgevingsvisie zijn altijd verbonden met één of meer van deze ruimtelijke aspecten en kunnen dus ook

in verschillende omgevingsprogramma's terugkomen. In de omgevingsprogramma's worden de doelen uitgewerkt in hoe ze te realiseren. Daar waar ruimteclaims zijn moeten integrale belangenafwegingen worden gemaakt. Daarmee zijn de door de raad vastgestelde doelen een belangrijk onderdeel van het afwegingskader.

Om een brug te kunnen slaan tussen omgevingsvisie en omgevingsprogramma's zijn aan deze doelen **indicatoren** gekoppeld. Een indicator is een graadmeter die iets zegt over het te behalen doel. Want hoe weet je wanneer je een doel hebt bereikt? Sommige indicatoren zijn op basis van openbare data van bijvoorbeeld het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) of het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Sommige indicatoren worden in regionaal verband gemeten, denk aan de planmonitor. Andere indicatoren komen uit onderzoek dat is of wordt uitgezet door de gemeente Soest zelf. Let wel: een indicator (of een set aan indicatoren) geeft slechts een deel van de werkelijkheid (in cijfers) weer.

Door voortschrijdend inzicht, nieuw onderzoek of provinciaal/nationaal beleid of veranderend gemeentelijk beleid, kunnen doelen of indicatoren wijzigen of nieuwe doelen worden toegevoegd. De verwachting is dat de ruimtelijke aspecten niet zullen veranderen, evenals de kernwaarden van de gemeente Soest.

II Waardenkaarten

Om de brug te slaan tussen omgevingsvisie en omgevingsprogramma's dient niet alleen gespiegeld te worden aan de vastgestelde doelen, maar ook aan de waarden die toegekend zijn aan plekken in de gemeente. In de vastgestelde omgevingsvisie van Soest zijn bijvoorbeeld kaarten opgenomen. Onderdeel van het ruimtelijk afwegingskader zijn een drietal waardenkaarten, voor iedere kernwaarde één (dorps, groen, vitaal). Op iedere kaart staat een legenda, ingedeeld aan de hand van de ruimtelijke aspecten die eerder genoemd zijn. De legenda-eenheden (en daarmee de inhoud van de kaart) komen uit de vastgestelde omgevingsvisie, tenzij anders vermeld.

III Leidraad

Om ervoor te zorgen dat bij een integrale belangenafweging altijd dezelfde stappen doorlopen worden en een integraal gesprek plaatsvindt, is een **leidraad** opgesteld (gesprekshandleiding). Hierin staat hoe het waardenkader en de waardenkaarten gebruikt dienen te worden. Minstens zo belangrijk is het gesprek over de uitkomst. Het afwegingskader dient als een hulpmiddel om dit gesprek te voeren, zodat het college goed onderbouwde afwegingen kan maken. Uiteraard geldt hierbij dat de vigerende wet- en regelgeving altijd in acht moet worden genomen.

OMGEVINGSWET

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Deze ingrijpende wetswijziging verandert het ruimtelijke ordeningsbeleid in Nederland. De wet vervangt talrijke wetten en regels door een integrale wet. Het principe 'ja, mits' is leidend. Initiatieven kunnen doorgang vinden als ze voldoen aan de wet en beleidsdoelen. Dit vraagt van gemeenten een andere benadering: meer mee- denken in plaats van alleen maar te toetsen. Participatie heeft een belangrijke rol gekregen in de nieuwe Omgevingswet. De nieuwe wet laat ruimte voor lokaal maatwerk met als overkoepelende doelen een gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit.

De Omgevingswet kent
vier kerninstrumenten:
— Omgevingsvisie
— Omgevingsprogramma's
— Omgevingsplan
— Omgevingsvergunningen.

De **Omgevingsvisie** gaat over het gehele grondgebied van de gemeente en beschrijft en verbeeldt de langetermijn ambities en beleidsdoelen voor de sociale en fysieke leefomgeving. De bevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. De omgevingsvisie is daarmee een belangrijk instrument waarmee de raad inhoudelijk invloed kan uitoefenen op de kaders voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie van Soest en Soesterberg 'Stap voor stap ver komen' is vastgesteld op 21 december 2021.

Om de doelen uit de Omgevingsvisie voor de fysieke leefomgeving te behalen worden

Omgevingsprogramma's opgesteld. Deze programma's bevatten beleid en maatregelen. De bevoegdheid ligt bij het college van B&W. De raad controleert of de doelen uit de Omgevingsvisie worden behaald met de Omgevingsprogramma's.

Het **Omgevingsplan** bevat (op termijn) alle gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving, waaronder ook o.a. regels uit de bestaande bestemmingsplannen. Voor een effectieve doorwerking van het omgevingsbeleid moet er tevens een doorvertaling vanuit de Omgevingsvisie en -programma's gemaakt worden naar de (toekomstige) regels van het Omgevingsplan. De gemeenteraad stelt het Omgevingsplan vast. B&W toetst initiatieven aan het Omgevingsplan.

Omgevingsvergunningen worden uiteindelijk getoetst aan de regels van het omgevingsplan (en, indien niet direct passend, aan de Omgevingsvisie en programma's).

VERTREKPUNT

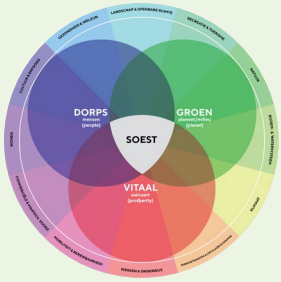

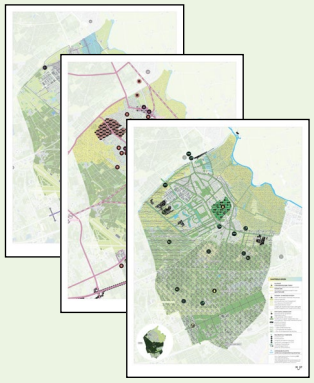
Omgevingsvisie
Vastgesteld 21 december 2021

Actueel beleid en onderzoek
+ participatie

AFWEGINGSKADER – DIT DOCUMENT

+

+

I
Waardenkader
met doelen en
indicatoren

II
Waardenkaarten

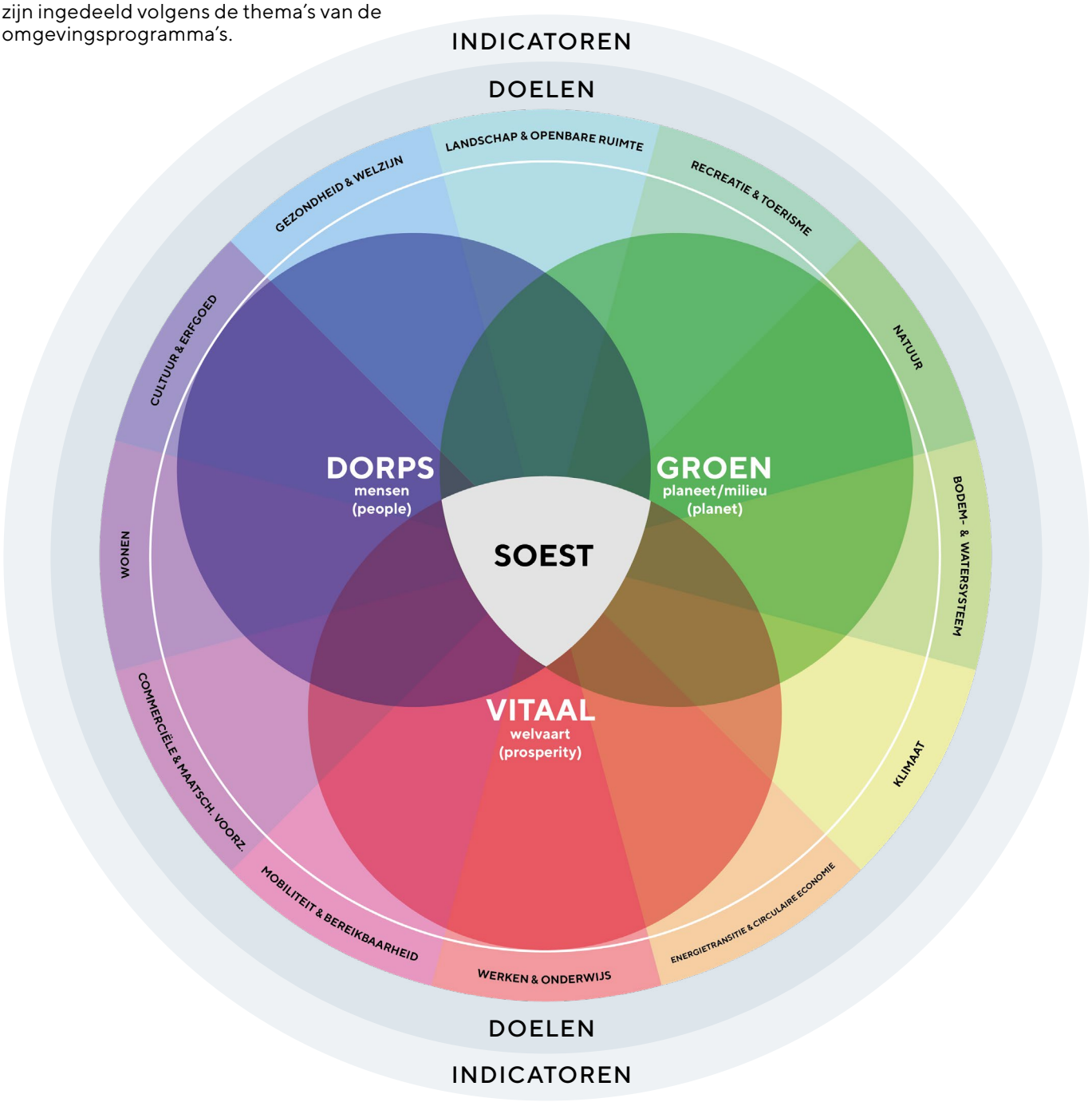
III
Leidraad

OMGEVINGSPROGRAMMA'S

1 WAARDENKADER

Inhoudelijke basis van het afwegingskader met in het hart de lang houdbare kernwaarden van Soest en daaromheen de aspecten van ruimtelijke ordening met bijbehorende doelen en indicatoren. Deze kunnen door nieuwe inzichten veranderen. Op de volgende pagina's zijn de doelen en indicatoren te vinden. Deze zijn ingedeeld volgens de thema's van de omgevingsprogramma's.

WAARDENKADER

De cirkels met partjes geven aan op welke ruimtelijke aspecten de doelen betrekking hebben.

OMGEVINGSPROGRAMMA

WONEN

DOELEN

1. Een vitale en toekomstbestendige samenleving in onze wijken (diversiteit en inclusiviteit)
   (Bron: Masterplan Wonen)
2. Een passende woning voor alle doelgroepen: met focus op kansen voor jongeren en senioren (De woningmarkt bereikbaar voor iedereen)
   (Bron: Masterplan Wonen)
3. Betaalbare woningbouw
   (Bron: Masterplan Wonen)
4. Bouwen voor de woningbehoefte (woningmarktonderzoek) om vitaliteit te behouden en een continue bouwstroom: ruimte voor opgaven op lange termijn.
   (Bron: Omgevingsvisie)
5. Wonen in een prettige en leefbare omgeving (relatie met duurzaamheid en omgevingskwaliteit)
   (Bron: OVI)

INDICATOREN

Ad 1	Scores leefbaarheid per wijk (Bron: Leefbaarometer)
	Scores veerkracht (Bron: Veerkrachtkaarten Aedes)
	Aandeel sociale huur per deelgebied (Bron: Woningbouwcorporaties)
Ad 2	Het aantal levensloopgeschikte woningen (nultre-den), specifiek in straal van 500 meter rond (zorg) voorzieningen (Bron: Woningstatistieken Soest)
	Het aantal geclusterde woonvormen voor ouderen (levensloopbestendig met een ontmoetingsruimte). (Bron: Woningstatistieken Soest)
	Het aantal zorggeschikte woningen. (Bron: woningstatistieken Soest)
	Slaagkans voor jongeren (sociale huur) (Bron: WoningNet)
	Aantal in- en uitgestroomde aandachtsgroepen (statushouders, uitstroom BW, MO en Jeugdzorg, etc.) (Bron: WoningNet/woningcorporaties)
Ad 3	Het aantal opgeleverde sociale huurwoningen, en koopwoningen <€250.000 en €355.000 (Bron: Woningstatistieken Soest)
Ad 4	Het aantal woningen in Soest en Soesterberg (nieuwbouw + splitsing – sloop – overige onttrekkingen) (Bron: Woningstatistieken Soest)
	Opgeleverde nieuwbouwwoningen (Bron: Woningstatistieken Soest)
	Het woningtekort (als % van totale woningvoorraad) (Bron: woningmarktonderzoek Soest)
	Aantal woningen toegevoegd door splitsing/ombouwen panden (Bron: Woningstatistieken Soest)
Ad 5	Aantal woningen met een E,F,G label (particuliere voorraad en sociale huur) (Bron: Woningcorporaties)
	Het aantal AAA-voorzieningen per deelgebied (Supermarkt, Arts en Apotheek) (Bron: Voorzieningenkaart Soest)

WAARDENKADER

De cirkels met partjes geven aan op welke ruimtelijke aspecten de doelen betrekking hebben.

OMGEVINGSPROGRAMMA

WERKEN

DOELEN

1. Een eenduidige, heldere ruimtelijke structuur voor bedrijfslocaties, kantoorlocaties, centrum- & winkelgebieden en locaties voor toerisme & recreatie.
(OVI+Scope Startnotitie)

2. Een eenduidig functioneel samenhangend geheel van werklocaties, met een duidelijk en toekomstbestendig profiel.
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

3. Zorgen voor een prettige en natuurlijke leefomgeving:
— met aantrekkelijke en levendige centrumgebieden met detailhandel en horeca;
— met bedrijventerreinen met een groene en natuurlijke inrichting;
— met voldoende mogelijkheden voor recreatie in de directe woonomgeving.

4. Verminderen van CO_2-uitstoot, wateroverlast en hittestress. Op bedrijventerreinen bijdrage leveren aan de energietransitie; zorgen voor het benutten van koppelkansen ruimte voor groen, water en energie.
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

5. Randvoorwaarden voor evenwichtige werkgelegenheid creëren:
— stabiel houden van de woon-werkbalans;
— diversiteit in werkgelegenheid;
— voldoende werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

6. In 2040 is de omvang van onze bedrijventerreinen even groot als nu, maar de bestaande terreinen worden intensiever gebruikt. Per hectare zijn er meer arbeidsplaatsen en meer bedrijven.
(Bron: OVI)

7. Bevorderen van een gezonde levensstijl met evenwicht tussen werken en ontspannen in de nabije omgeving.
Zoeken naar koppelkansen tussen toekomstbestendige landbouw en recreatie & toerisme.
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

INDICATOREN

Ad 1	Transformatie van verspreide bewinkeling naar kleinschalige kantoorruimte of bedrijfsruimte aan huis in de centrumgebieden (conform Omgevingsvisie) en langs de doorgaande linten
Ad 2	Positie behouden van de winkelgebieden in de regionale context door stabiele (of toenemende) koopstromen (Bron: Koopstromenonderzoek Utrecht (regulier)
Ad 3	Aantal overnachtingen per jaar (Bron: Regionaal Bureau Toerisme (RBT) – inschatting (geen gemeten cijfer))
	Aantal banen in de toeristische sector (incl horeca) (Bron: RBT)
Ad 5	Bruto arbeidsparticipatie – het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking) (Bron: CBS, Brede Welvaartsmonitor)
	Netto arbeidsparticipatie – het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking) (Bron: CBS, Brede Welvaartsmonitor)
	Werkloosheid – het verschil tussen de totale beroepsbevolking en de daadwerkelijk werkzame beroepsbevolking, waarbij de beroepsbevolking bestaat uit mensen tussen de 16 en 65 jaar, die tenminste 12 uur per week werken of actief zoeken naar werken voor minstens 12 uur in de week. (Bron: CBS, Brede Welvaartsmonitor)
	Het aantal theoretisch en praktisch opgeleiden. (Bron: CBS, Brede Welvaartsmonitor)
	Woon-werkbalans – de verhouding tussen banen en woningen. (Bron: CBS / BAG / LISA – bewerking ABF Research)
	Vestiging van bedrijven per 1.000 inwoners (15 t/m 64 jaar) (Bron: LISA)
Ad 6	We streven ernaar dat de omvang van de bedrijventerreinen in 2040 even groot is als bij het vaststellen van de Omgevingsvisie (peildatum 1-1-2022) te weten 156 ha bruto terrein (inclusief terreinen kleiner dan 1 ha / verspreide locaties) (Bron: onderzoek uitvoeren door onderzoeksbureau)
	De FSI (Floor Space Index) van de formele bedrijventerreinen neemt toe tot 2030. (Bron: intern nagaan wat de wijzigingen zijn in de bestemmingen via VTH en raadskamer)

WAARDENKADER

De cirkels met partjes geven aan op welke ruimtelijke aspecten de doelen betrekking hebben.

OMGEVINGSPROGRAMMA

MOBILITEIT

DOELEN

1. Verbeteren van de (verkeers)veiligheid met de ambitie van nul verkeersslachtoffers in 2040
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

2. Terugdringen van de CO_2-uitstoot van onze verplaatsingen
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

3. Zorgen dat iedereen zijn bestemming kan bereiken:
   a. Bevorderen sociaal inclusief vervoersnetwerk;
   b. Oplossen van bekende knelpunten voor fietsers, voetgangers, OV en gemotoriseerd verkeer

(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

4. Het bevorderen van een gezondere leefstijl, door mensen meer te laten lopen en fietsen, beter gebruik van het OV, procentueel minder autobezit en specifiek dat scholieren veel meer met de fiets of lopend naar school gaan. o.a. doel toepassen STOMP-principe
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

5. Vraag en aanbod naar parkeerplaatsen zijn in balans
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

6. Behouden van een vitale en aantrekkelijke woon, werk en recreatiegemeente
(Bron: OVI+Scope Startnotitie)

INDICATOREN

Ad 1	Aantal verkeersslachtoffers (dodelijk en letsel zou dan focus moeten zijn, vanwege slechte registratiegraad van ongevallen) (Bron: Bestand geRegistreerde Ongevallen Nederland - BRON, Rijkswaterstaat)
Ad 2	CO_2-uitstoot autoverkeer (ton per 1000 inwoners) (Bron: Waarstaatjegemeente.nl)
	Dekkingsgraad (semi)openbare laadpalen (Bron: Waarstaatjegemeente.nl)
Ad 4	Modal Split (verdeling van vervoer, totaal en uitgesplitst per doelgroep) (Bron: ODiN)
	Fietsstad: totaalscore en score per onderdeel (Bron: waarstaatjegemeente.nl, via de Fietsersbond)
Ad 5	Instappers per treinstation (Bron: NS, busvervoerders)
	Reistijd naar belangrijke bestemmingen vanuit Soest en Soesterberg (diversen, bijv. naar centrum Amersfoort en Utrecht Science Park) (Bron: Google Maps/ANWB routeplanner)
Ad 6	Nabijheid voorzieningen (Bron: CBS Statline)

WAARDENKADER

De cirkels met partjes geven aan op welke ruimtelijke aspecten de doelen betrekking hebben.

OMGEVINGSPROGRAMMA

WATER

DOELEN

1. In stand houden van een gezonde en leefbare omgeving door invulling te geven aan de gemeentelijke zorgplichten:
   a) stedelijk afvalwater in te zamelen en af te voeren.
   b) afvloeiend hemelwater in te zamelen en te verwerken.
   c) doelmatige grondwatermaatregelen te treffen.

2. Werken aan een duurzaam watersysteem en duurzame waterketen:
   a) waarin keuzes niet leiden tot het afwentelen in tijd, ruimte en kosten.
   b) waarin we de voorkeursvolgorde: besparen-benutten-vasthouden-bergen-afvoeren volgen.
   c) en ook de voorkeursvolgorde schoonhouden-scheiden-zuiveren volgen.

3. Behouden, benutten en herstellen van natuurlijke kenmerken van het watersysteem:
   a) natuurlijk, gezond en goed functionerend water- en bodemsysteem is het uitgangspunt voor inrichting en gebruik van gronden.

4. De grond- en oppervlaktewaterkwaliteit op orde brengen:
   a) behalen van de KRW-doelen (Kaderrichtlijn Water) in 2027.

5. De leefomgeving toekomstbestendig maken:
   a) klimaatrobuuste omgeving waarin we de negatieve gevolgen van klimaatverandering (extremere hevige neerslag, droogte, oplopende temperaturen, toenemende overstromingsrisico's) zoveel mogelijk beperken.
   b) dit doen we samen met onze inwoners en bedrijven, instellingen en mede-overheden.

INDICATOREN

Ad 1	Periodieke reiniging en inspectie van objecten (Bron: GWRP Soest)
	Geen vervuiling door stedelijk afvalwater (Bron: GWRP Soest)
	Hoogte grondwaterstand (Bron: GWRP Soest)
	Meldingen en klachtenregistratie (Bron: GWRP Soest)
Ad 2	Functioneren van het stelsel in beeld houden in het Basiswaterketenplan of Systeemoverzicht Stedelijk Water (Bron: GWRP Soest)
	Uitvoeren van de watertoets/weging van het waterbelang (Bron: GWRP Soest)
Ad 3	Natuurlijke kenmerken van het bestaande water- en bodemsysteem
Ad 4	KRW-meting (Kaderrichtlijn Water) en monitoring van de ecologische en chemische waterkwaliteit
	Uitvoeren van ecoscans
Ad 5	Klimaatstresstesten (Bron: GWRP Soest)Ad 5)
	Meldingen en klachtenregistratie (Bron: GWRP Soest)
	Uitvoeren van de watertoets/weging van het waterbelang (Bron: GWRP Soest)

WAARDENKADER

De cirkels met partjes geven aan op welke ruimtelijke aspecten de doelen betrekking hebben.

OMGEVINGSPROGRAMMA

GROEN EN LANDSCHAP

DOELEN

	1. Verbinden en structureren van groen-blauw in woon- en werkgebieden in stad en land. (Bron: OVI + Scope Startnotitie)
	2. Verbeteren en vergroten van de diversiteit in flora en fauna. (Bron: OVI+ Scope Startnotitie)
	3. Zorgen voor een prettige en natuurlijke leefomgeving. (Bron: OVI + Scope Startnotitie)
	4. Verminderen van CO_2, wateroverlast, hittestress en droogte. (Bron: OVI + Scope Startnotitie)
	5. Zorgen dat de groene leefomgeving voor iedereen een bruikbaar is. (Bron: OVI + Scope Startnotitie)
	6. Bevorderen van een gezonde leefstijl. (Bron: OVI + Scope Startnotitie).
	7. Een duurzame landbouwsector met toekomstperspectief. (Bron: Regionaal en provinciaal kader (HPB en UPLG))
	8. In 2040 zijn er meer regionale recreanten. a. Meer dan nu in de kernen en in de polder b. In de bossen en de natuurgebieden is er een groter verschil dan nu tussen drukke en rustige delen. Er is minder gemotoriseerd verkeer in de bossen, een groter deel van dit verkeer wordt opgevangen aan de randen van die bossen c. De(water)recreatiemogelijkheden dagen uit om te bewegen en dragen op die manier bij aan de gezondheid

INDICATOREN

Ad 1	Hoofdgroenstructuur[1] (Bron: beheersysteem)
	Cultuurhistorie (Weg der Weeghen is sterk aanwezig)
	Landschapstructuren[1]
	Balans groen-grijs-rood[1] (Bron: beheerssysteem)
Ad 2	Bodemkwaliteit (Bron: monitoring)
	Vegetatie- beplantingssoorten (monitoring wordt opgezet, nectarindex)
	Soortenbescherming
Ad 3	Omgaan met overlast van groen en bomen (Bron: klachten en meldingen)
	Meer ruimte voor groen, water en minder verharding (monitoring wordt opgezet, beheersysteem)
Ad 4	Schaduw door bomen (klimaatstresstesten)
	Temperatuurverlaging door groen (Bron: meten en monitoring)
	Groene tuinen en daken (privé) (steenbreek)/ climatescan) / heuvelrugtuinen
	Omgaan van droogte in bossen en natuur (Bron: Klimaatatlas)
	Ruimtebeslag energielandschappen
Ad 5	
Ad 6	Eetbaar en bloemrijk groen (Bron: nectarindex)
	Boomkroonvolume (monitoring wordt opgezet, kmni)
	Ruimte voor bewegen, sporten en spelen (Bron: CBS)
	Recreatie in bossen en natuurgebieden (Bron: monitoring, CBS)
	[1]*Gegevens beschikbaar, nog geen streefwaarden*

WAARDENKADER

De cirkels met partjes geven aan op welke ruimtelijke aspecten de doelen betrekking hebben.

OMGEVINGSPROGRAMMA

ENERGIE

DOELEN

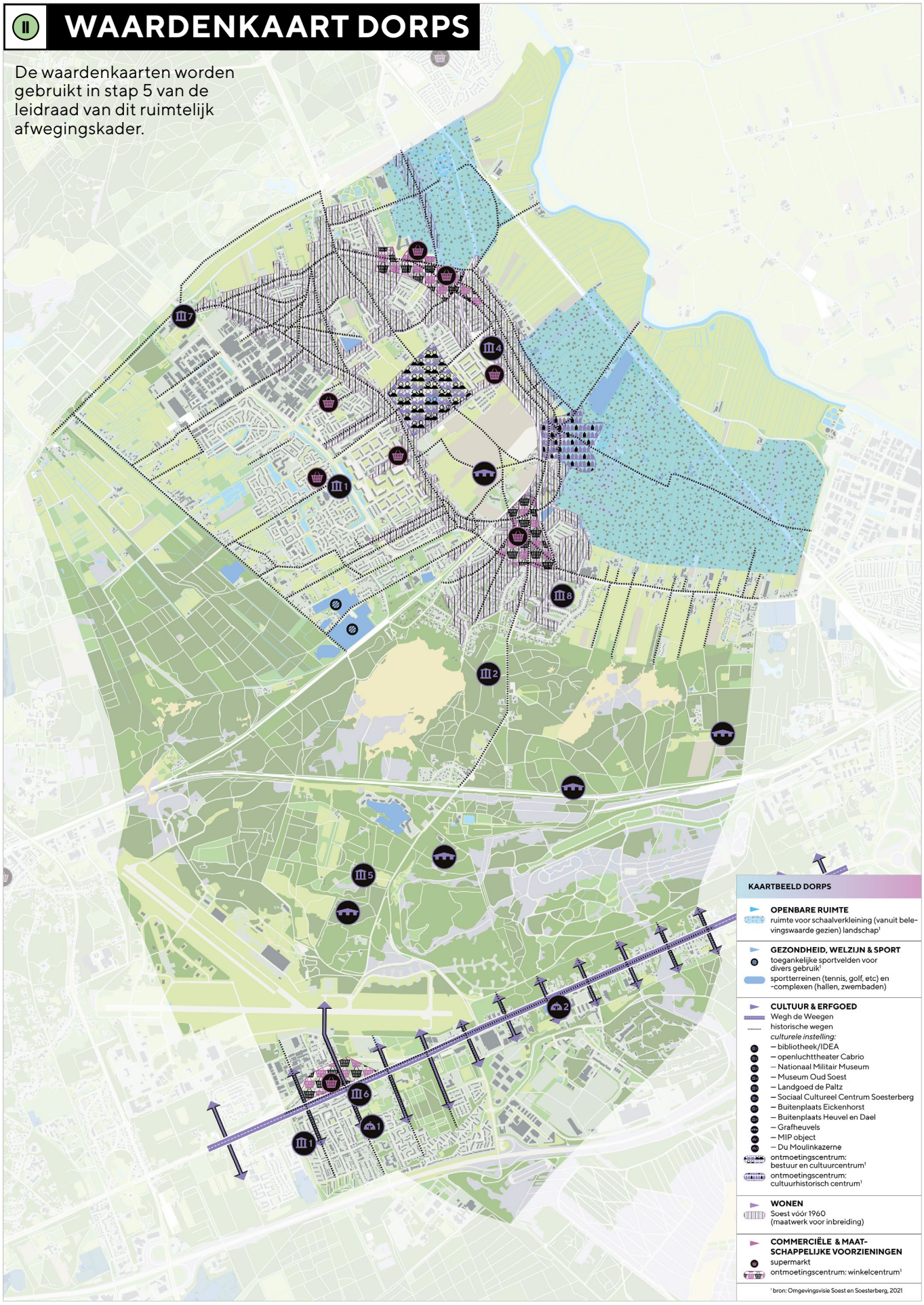
1. Onze bestaande doelstelling voor 2030,
2. 49% CO2-reductie ten opzichte van het peiljaar 2016, blijft van kracht.

In het koersdeel van het energieprogramma worden doelen en indicatoren nader uitgewerkt en voorgelegd in een apart traject.

INDICATOREN

II WAARDENKAART DORPS

De waardenkaarten worden gebruikt in stap 5 van de leidraad van dit ruimtelijk afwegingskader.

II WAARDENKAART GROEN

De waardenkaarten worden gebruikt in stap 5 van de leidraad van dit ruimtelijk afwegingskader.

Beschrijving van de verschillende landschapstypes rondom Soest en Soesterberg met de kenmerkende waarden van deze gebieden.

OPEN POLDERLANDSCHAP
Zeer open karakter van Eempolder met strakke slagenverkaveling

OVERGANGSLANDSCHAPPEN
Overgang van Heuvelrug naar polder met talloze cultuurhistorische gebieden en structuren. Dit omvat de Zuidelijke Eng, het lint en de haaks daarop staande coulissen van het streekdorp de Birkt, het Soesterveen, de laagte van Pijnenburg, de Wieksloot.

BOS EN LANDGOEDEREN-LANDSCHAP
Gelegen op stuwwallen en waardevol vanwege aardkundige-, cultuurhistorische-, landschappelijke- en natuurkwaliteiten. Dit omvat de bos-, heide-, stuifzandcomplexen (Lange Duinen en de Korte Duinen), het schraal zeer waardevol grasland rondom Soesterberg, het open heidegebied van de Vlasakkers en enkele landgoedcomplexen met uitgestrekt systeem van lanen en zichtlijnen waaronder de Wegh der Weegen)

PRAAMGRACHT

EEM

LAAGTE VAN PIJNENBURG – WIEKSLOOT

DE BIRKT

SOESTERDUINEN

UTRECHTSE HEUVELRUG

VLIEGBASIS SOESTERBERG

OMGEVING KAMP ZEIST

NNN

KAARTBEELD GROEN

KLIMAAT
- milieubelasting lager maken[1]
- bijzondere waterhuishouding prioriteit[1] Soesterveen
- een groene, bruikbare polder[1]

BODEM- & WATERSYSTEEM
- water vasthouden Utrechtse Heuvelrug[1]
- waterwingebied[2]
- grondwaterbeschermingsgebied[2]
- 100-jaarszone Soestduinen[2]
- waterparels Sloten Soest[3]
- Laagte van Pijnenburg en Eem, belangrijk aandachtsgebied voor waterhuishouding

NATUUR & LANDSCHAP
- beschermen en versterken bijzondere natuur[1]
- stille gebieden stiller maken[1]
- hoofstructuur groen: uitgesloten voor woningbouw + behouden waardevol groen
- groene contouren
- historische wegen
- *landschapstypen:*
  - Open polderlandschap
  - Overgangslandschappen
  - Bos- en landgoederenlandschap

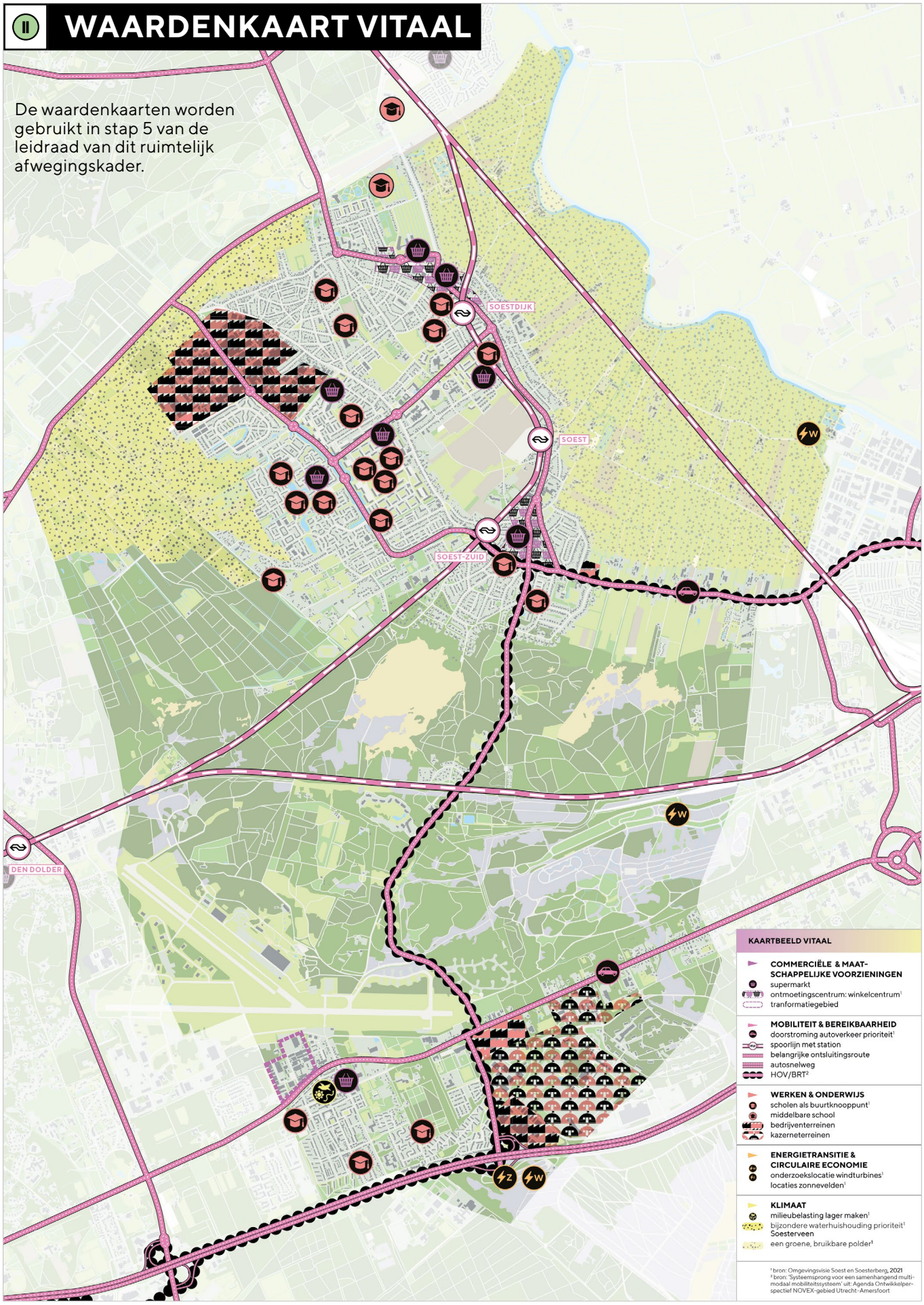
RECREATIE & TOERISME
- Groene Poort[4]
- Buitenplaatsen
- hotspots recreatie en toerisme[1]
- toeristisch overstappunt (TOP)
- Vliegbasis Soesterberg[1]
- ontmoetingscentrum: groen en cultuurhistorie[1]

OPENBARE RUIMTE
- ruimte voor schaalverkleining (vanuit belevingswaarde gezien)[1]

[1] bron: Omgevingsvisie Soest en Soesterberg, 2021
[2] bron: Atlas Leefomgeving
[3] bron: Atlas Provincie Utrecht
[4] bron: 'Systeemsprong voor een samenhangend multimodaal mobiliteitssysteem' uit: Agenda Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort

II WAARDENKAART VITAAL

De waardenkaarten worden gebruikt in stap 5 van de leidraad van dit ruimtelijk afwegingskader.

LEIDRAAD VAN OMGEVINGSVISIE NAAR OMGEVINGSPROGRAMMA

Er is een vraag of casus waarvoor een integrale ruimtelijke afweging op strategisch niveau moet worden gemaakt.

Noteer bij welke thema(s) en bijbehorend doel dit hoort.

Om ervoor te zorgen dat bij een integrale belangenafweging altijd dezelfde stappen doorlopen worden en een integraal gesprek plaatsvindt, is deze leidraad opgesteld.

1

Omschrijf de strategische vraag gerelateerd aan doelen (ook doelen noemen)

Wat is je rol als gemeente?

2

Scoort de gemeente onvoldoende op de indicator(en) behorende bij het doel?

JA

3

Is er sprake van een ruimtelijke impact? Geef eventueel de grootte aan.

JA

4

Zijn er type gebieden in beeld?

NEE

Mogelijke vervolgacties:
- Kan het buiten de gemeente en wordt daarmee het doel bereikt? Ga regionale samenwerking aan.
- Voer een quickscan uit naar mogelijke locaties en vul vraag 5a en 5b in per type locatie.
- Als er geen locatie binnen en buiten de gemeente te vinden is, moeten de effecten hiervan in beeld gebracht worden. Op basis daarvan dient een handelingsperspectief geschetst te worden.

JA

5

A) Ligt er een waardeclaim vanuit een ander thema op de locatie?
- Bekijk de waardenkaarten en kijk of er een waarde (legenda-eenheid) vanuit een ander thema op de locatie ingetekend is. Indien dit het geval is, geef aan of het een het ander uitsluit.
- Als het een het ander niet uitsluit, is er een koppelkans te maken? Zo ja, doorloop met deze nieuwe combi de stappen opnieuw.

B) Wat is het mogelijke effect op de andere thema's?
- Loop het waardenkader per thema af en geef aan wat de ingeschatte effecten zijn per doel: geen, positief of negatief.

6

Wat ligt er vanuit de participatie en/of onderzoeken aan wensen/voorstellen die betrekking hebben op dit vraagstuk?

Gemeente
Soest

In opdracht van de gemeente Soest
maart 2024

MUST